

Sauda kommune

**Ласкаво просимо до нового навчального року в
дитячому садку та школі!**

Інформація для батьків

Зміст

[Ми потрібні одне одному](#)

[Values statemen](#)

[Залишатися вдома під час хвороби](#)

[School absence](#)

[Безпечне та сприятливе середовище — законодавство](#)

[Safe and positive environment – what should you do?](#)

[Спільнота та інклюзія — спільна відповідальність](#)

[Безпечне та сприятливе середовище — внесок батьків](#)

[Безпечне та сприятливе середовище — вчимося життєвих навичок](#)

[Безпечне та сприятливе середовище — емоції потребують підтримки](#)

[Безпечне та сприятливе середовище — стійкі дорослі](#)

[Інструментарій — розуміння поведінки дітей](#)

[The motivation ladder](#)

[Вікно толерантності](#)

[Яма навчання](#)

[Посібник ВТІ](#)

[Safe in traffic – road-safety municipality/school](#)

[Безпека дорожнього руху — «Серцева зона»](#)

[Безпека дорожнього руху — внесок батьків](#)

[Organisation of formal parent–school cooperation](#)

[Parent/class representatives \(school\)](#)

[Overview of parent–school cooperation](#)

[Expectations for parent–school cooperation](#)

[Зв'яжіться з нами!](#)

Натисніть посилання, щоб перейти на відповідну сторінку.

Ми потрібні одне одному!

Діти та молодь проводять значну частину свого повсякденного життя в дитячому садку, школі та групі продовженого дня (SFO). Середовище, в якому вони перебувають, має великий вплив на їхнє благополуччя, розвиток і навчання.

Водночас різні сфери їхнього життя тісно пов'язані між собою. Те, що діти переживають у дитячому садку, школі та SFO, впливає на їхнє життя вдома — так само, як те, чого вони навчаються, що переживають і з чим стикаються вдома, формує їхнє ставлення до інших людей у спільноті.

Тому сприятливе середовище не може бути створене лише працівниками або лише батьками. Ми, дорослі, які оточують дітей — і батьки, і працівники — разом формуємо ставлення, взаємини та культуру, частиною яких діти є щодня.

Дітям потрібні дорослі, які діють разом заради них. Коли виникають труднощі, питання полягає не в тому, хто несе відповідальність, а в тому, що ми можемо зробити разом, щоб створити середовище, в якому кожен відчуває безпеку, приналежність і єдність.

Плакат цінностей

Комуна Сауда працює над тим, щоб усі діти та молодь мали безпечне й сприятливе повсякденне життя в дитячому садку, школі та SFO.

Щоб цього досягти, ми розраховуємо на хорошу співпрацю з батьками.

Зазначений плакат цінностей зобов'язує усіх нас спільно працювати над цим.

У ньому сказано:

- **Кожному потрібно, щоб його бачили, приймали і щоб він відчував свою приналежність.**

Це означає, що діти повинні відчувати, що до них ставляться серйозно, визнають і приймають такими якими вони є - що вони можуть висловлювати свої думки та почуття й відчувати себе частиною спільноти в дитячому садку, школі та SFO.

Залишатися вдома під час хвороби?

Усі діти в Сауді мають відчувати, що їх бачать, приймають і що вони належать до спільноти. Важливою основою для цього є регулярне відвідування.

- У Норвегії діти зобов'язані здобувати освіту, а школа відповідає за надання їм освіти, на яку вони мають право. Для цього необхідно, щоб діти відвідували школу.
- Відвідування дитячого садка не є обов'язковим, проте регулярна присутність усе одно важлива. Щоденне спілкування з іншими дітьми та дорослими допомагає будувати стосунки й відчуття спільноти та дає дітям досвід, важливий для їхнього благополуччя й розвитку.

Діти з підвищеною температурою, блюванням, діареєю або іншою заразною хворобою повинні залишатися вдома.

Якщо дитина почувається трохи нездужаючою, саме її загальний стан визначає, чи слід їй залишитися вдома, чи вона може відвідувати дитячий садок або школу.

Якщо ви не впевнені, часто краще все ж привести дитину. Якщо її стан не покращиться або погіршиться, ми зв'яжемося з вами.

Для наймолодших дітей (дошкільного віку) близькість і турбота батьків особливо важливі, коли вони почуваються недостатньо добре, щоб брати участь у звичайному дні в дитячому садку. У дитячому садку діти також перебувають у тіснішому контакті одне з одним, тому інфекції можуть поширюватися легше.

Відсутність у школі

- **Діти відвідують школу 190 днів на рік і мають як право, так і обов'язок бути присутніми у навчальні дні.**

Шкільний календар містить навчальні та вихідні дні й публікується одразу на два навчальні роки на вебсайті комуни Сауда. Ми рекомендуємо сім'ям планувати відпустки, подорожі та інші заходи на період встановлених шкільних канікул.

- Заяву на звільнення від занять з причин, не пов'язаних із хворобою, слід подавати лише у виняткових випадках. Заяви подаються через батьківський портал Visma.
- Школа розглядає кожну заяву індивідуально, беручи до уваги, зокрема, навчальні результати учня, його освітні потреби та попередні пропуски.

- Батьки можуть подати заяву, щоб до 10 днів відсутності за навчальний рік не були внесені до свідоцтва про закінчення нижчої середньої школи. Це, зокрема, стосується документально підтвердженої відсутності за станом здоров'я.

- **Якщо вашій дитині важко відвідувати школу, будь ласка, зв'яжіться з нами якомога раніше. Разом ми зможемо з'ясувати, що саме викликає труднощі, та знайти хороші рішення, які зроблять повернення до школи безпечнішим і легшим.**

- У школах діє спільна процедура контролю та подальшого реагування на пропуски занять. Якщо кількість пропусків починає викликати занепокоєння, школа завчасно зв'яжеться з батьками. Це стосується як документально підтверджених, так і непідтверджених пропусків.

Безпечне та сприятливе середовище

Ми активно працюємо над створенням середовища, у якому кожен відчуває безпеку, повагу та приналежність до спільноти.

Усі дитячі садки та школи мають план роботи зі створення безпечного й сприятливого психосоціального середовища.

Правила школи визначають рамки взаємодії між учнями та дорослими. Вони затверджені муніципальною радою.

Закон про дитячі садки щодо прав дітей:

Параграф 41. Нульова толерантність та профілактична робота.

Дитячий садок не повинен допускати таких порушень, як виключення з колективу, булінг, насильство, дискримінація чи переслідування. Усі працівники дитячого садка зобов'язані втручатися, якщо дитина зазнає такого ставлення. Дитячий садок повинен запобігати ситуаціям, у яких діти не мають безпечного та позитивного середовища, постійно сприяючи їхньому здоров'ю, добробуту, грі та навчанню.

Закон про освіту щодо прав учнів:

Параграф 12-3. Нульова толерантність та профілактична робота.

Школа не повинна допускати образливої поведінки, зокрема булінгу, насильства, дискримінації чи переслідування.

Школа повинна постійно працювати над тим, щоб усі учні мали безпечне та сприятливе шкільне середовище.

Безпечне та сприятливе середовище в дитячому садку, школі та SFO

Що робити, якщо ви занепокоєні?

Ваша дитина → зверніться до педагогічного керівника / класного керівника

Уся група / клас → зверніться до педагогічного керівника / класного керівника / керівника SFO або представника батьків

Коли ви повідомляєте про занепокоєння:

Справу відкривають і розглядають якомога швидше

Вас поінформують про результат

* Порушення прав → план дій із відповідними заходами

* Порушення прав немає → діалог щодо покращення ситуації

Якщо ви не задоволені

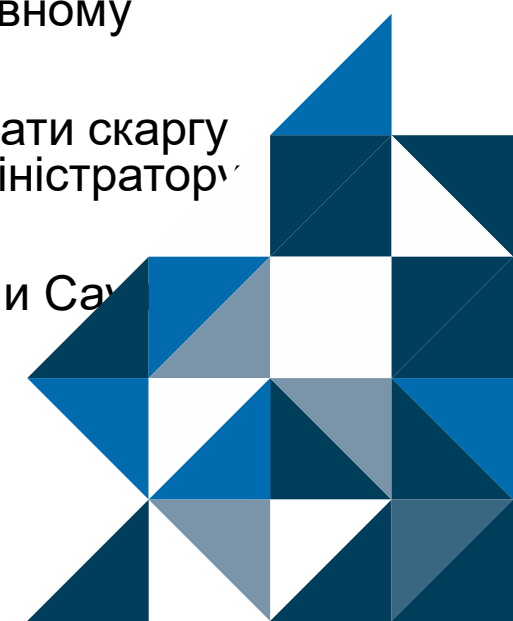
Зверніться за порадою до омбудсмена з питань булінгу в Ругаланні

Подайте скаргу керівнику дитячого садка / директору школи

Далі — керівнику відповідного муніципального підрозділу та, за потреби, Державному адміністратору округу

У школі батьки також можуть подати скаргу безпосередньо Державному адміністратору округу

Докладніше — на вебсайті комуни Сауда

Спільнота та інклюзія для всіх — спільна відповідальність

*вашій дитині добре,
— моїй дитині теж добре!
Коли моїй дитині добре,
— вашій дитині теж добре!
(Автор невідомий)*

Щоб створити навколо дітей сильну й безпечну спільноту, нам потрібні батьки, які думають не лише про власну дитину, а разом із нами беруть на себе відповідальність за те, щоб кожна дитина відчувала свою приналежність до спільноти.

Сприятливе середовище для зростання дітей створюється тоді, коли дорослі діють разом.

Безпечне та сприятливе середовище — внесок батьків

батьки, ви сприяєте створенню безпечного та сприятливого психосоціального середовища, зокрема коли:

- Позитивно говорите про інших дітей, сім'ї, працівників і спільноту, частиною якої є ваша дитина.
- Усвідомлюєте, що поведінка та цінності, з якими дитина стикається вдома, впливають на те, як вона взаємодіє з іншими в дитячому садку та школі.
- Допомагаєте дитині виявляти повагу, залучати інших і розуміти, що кожен несе відповідальність за створення хорошої спільноти.
- Встановлюєте чіткі межі та навчаєте дитину, як поводитися з іншими — як під час особистого спілкування, так і в цифровому середовищі.
- Зупиняєте та спрямовуєте дитину, коли її поведінка, слова чи дії негативно впливають на інших — як онлайн, так і в повсякденному спілкуванні.

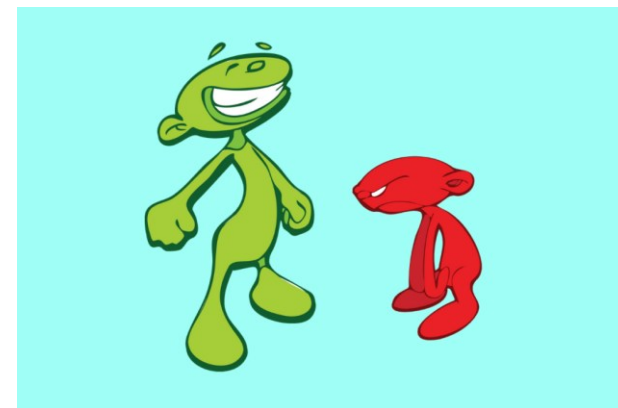

Безпечне та сприятливе середовище — вчимося ЖИТТЄВИХ НАВИЧОК

Як батьки, ви також опосередковано зміцнюєте психосоціальне середовище дитини, допомагаючи їй зрозуміти на власному досвіді, що розвиток часто потребує практики, терпіння, сміливості зустрічати труднощі та готовності докладати зусиль на цьому шляху.

Діти мають поступово навчитися приймати те, що не всі з ними погоджуються, що вони не завжди отримують бажане, що іноді вони програють у грі, мають чекати своєї черги та бачити, як інші досягають успіху, а вони — ні. Такі ситуації викликають розчарування, і це цілком нормально. Розчарування — це частина дорослішання!

Підтримуючи дитину в таких ситуаціях, ви допомагаєте їй розвивати почуття власної цінності та впевненість у собі. Це, своєю чергою, є важливою основою для здатності справлятися з життєвими труднощами та для того, як дитина в майбутньому долатиме виклики й будуватиме стосунки з іншими.

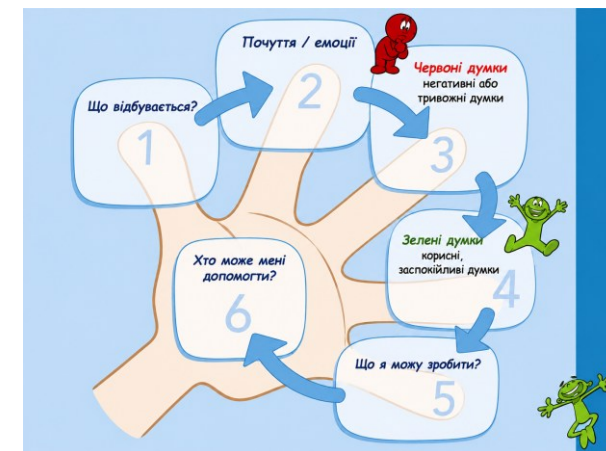
З інструментарію
«Перша психологічна допомога»

Безпечне та сприятливе середовище — емоції потребують підтримки

Діти народжуються з емоціями, але не з готовими навичками розуміти чи регулювати їх.

Тому їм потрібні дорослі, які визнають і приймають їхні почуття, але водночас допомагають зрозуміти, що світ не завжди може і не завжди повинен пристосовуватися до того, що вони відчувають.

Почуття не завжди відображають зовнішню реальність. Тому іноді саме дітям потрібно пристосовуватися до навколишнього середовища.

З інструментарію
«Перша психологічна допомога»

Безпечне та сприятливе середовище — стійкі дорослі

означає, що ми, дорослі, повинні вміти спокійно витримувати сильні емоційні реакції дитини, не дозволяючи емоціям керувати нами. Визнавати почуття дитини означає демонструвати розуміння її емоцій, а не завжди поступатися їм.

Саме дорослі мають бути достатньо стійкими, щоб мудро й безпечно справлятися з такими ситуаціями.

Дорослі повинні встановлювати безпечні межі, за потреби спокійно й належним чином зупиняти небажану поведінку та допомагати дитині зрозуміти, як вона може діяти далі.

Для дитини важливо відчувати, що дорослі її бачать, приймають її емоції та показують, що вона й надалі належить до спільноти — навіть у ті дні, коли її почуття проявляються дуже сильно.

Інструментарій — розуміння поведінки дітей

дитячому садку, школі та SFO ми використовуємо набір інструментів, які допомагають розуміти поведінку дітей і належним чином реагувати на неї.

Деякі з цих інструментів можуть бути корисними й для вас як батьків. Їх можна використовувати для роздумів, щоб краще зрозуміти себе або дітей, а також у спілкуванні з дітьми, адаптуючи їх відповідно до віку.

Відповідні інструменти представлені на наступних сторінках.

СХОДИНКИ МОТИВАЦІЇ

Сходи́нки мотивації показують, що розвиток відбувається крок за кроком. Дитина не переходить від «у мене не виходить» до успішного опанування навички за один день. Їй потрібен час, щоб тренуватися, пробувати, помилятися, коригувати свої дії та поступово відчувати прогрес.

Мета полягає не в тому, щоб дитина завжди досягала успіху одразу, а в тому, щоб вона зрозуміла: розвиток потребує зусиль, терпіння та готовності продовжувати, навіть коли щось дається важко.

Дитині також може знадобитися допомога, щоб перейти до наступного кроку. Відчуття того, що «у мене виходить», часто є ключем до подальшого руху вперед.

Важливе завдання дорослих — не усувати всі труднощі, а підтримувати дитину, допомагаючи їй зробити наступний крок. Дозволяйте дитині самій брати участь у пошуку рішень.

Нові дослідження показують, що надмірне пристосування умов до потреб дитини може сприяти посиленню тривожності. Дітям потрібні підтримка та відчуття безпеки, щоб тренуватися й поступово зустрічатися з тим, що дається їм важко.

якої сходи́нки ти досяг/досягла сьогодні?

ВІКНО ТОЛЕРАНТНОСТІ

Вікно толерантності показує, який рівень емоційного та фізіологічного збудження можуть витримати наше тіло й мозок, перш ніж ми втратимо внутрішню рівновагу. Розмір цього вікна відрізняється в різних людей. Вроджені риси особистості, темперамент, попередній досвід, середовище та інші чинники впливають на те, наскільки широким є наше вікно толерантності.

Коли діти перебувають у межах свого вікна толерантності, вони здатні думати, навчатися, співпрацювати та належним чином регулювати свої емоції.

Коли рівень збудження стає надто високим, дитина може злитися, відчувати сильне розчарування, діяти імпульсивно або втрачати контроль. Коли рівень збудження стає надто низьким, дитина може замикатися в собі, ставати пасивною або відсторонюватися. Батькам важливо розуміти, що дитині, яка перебуває поза межами свого вікна толерантності, насамперед потрібна допомога, щоб повернутися до стану спокою та рівноваги. Лише після цього вона буде готова сприймати пояснення, навчатися або вести конструктивну розмову.

Діти поступово вчаться регулювати власні емоції та реакції завдяки підтримці дорослих, які самі здатні зберігати спокій і внутрішню рівновагу. Коли дорослі ставляться до дитини чітко, спокійно й тепло, це створює відчуття безпеки та допомагає дитині повернутися до свого вікна толерантності.

Шлях навчання

Шлях навчання показує, що розвиток і опанування нових навичок рідко відбуваються без труднощів.

Коли діти стикаються з чимось новим або складним, цілком природно відчувати невпевненість, розчарування, зневіру або бажання здатися.

Батькам важливо розуміти, що такі реакції не означають, що щось не так. Часто вони є необхідною частиною процесу навчання. Дітям потрібні дорослі, які допомагають їм витримати дискомфорт, продовжити ще трохи й відчути, що вони можуть рухатися далі, навіть якщо саме зараз це здається складним.

Коли ми не усуваємо всі труднощі, а підтримуємо дитину в їх подоланні, вона засвоює щось дуже важливе: «Я можу зустрітися з труднощами, не здатися й упоратися!» Це формує почуття власної цінності та впевненість у собі.

Найкраща рання та міждисциплінарна допомога — ВТІ

має бути безпечно й добре зростати. Проте іноді виникають труднощі, через які не всі діти почуваються добре.

У Сауді ми використовуємо модель ВТІ, щоб забезпечити дітям і молоді необхідну допомогу. ВТІ означає кращу ранню та міждисциплінарну допомогу.

Жодне занепокоєння не є надто великим або надто малим.

ВТІ — це модель співпраці між різними службами, які працюють для дітей і молоді та разом із ними.

Посібник ВТІ

Посібник ВТІ — це наш робочий інструмент, який ми використовуємо, коли виникає занепокоєння щодо розвитку дитини. Найважливіше, що ви як батьки можете зробити

ВТІ-алгоритм – карта дій у разі занепокоєння щодо дитини/підлітка

[Роздрукувати огляд ВТІ-алгоритму](#)

Рівень 0

Визначення проблеми

Визначте, що викликає занепокоєння щодо дитини/підлітка, групи чи класу. Кожен крок дає більше інформації для розуміння ситуації.

Крок 1:

Визначити занепокоєння

Крок 2:

Обговорити занепокоєння з керівником

Крок 3:

Обговорити занепокоєння з дитиною/підлітком, батьками або вагітною жінкою

Крок 4:

Провести педагогічний аналіз

Крок 5:

Визначити, чи потрібен подальший супровід

Крок 6:

Якщо ні – завершити справу

Рівень 1

Оцінка, реалізація та аналіз заходів

Крок 1:

Отримати згоду на створення відповідного запису/журналу

Крок 2:

Сформулювати спільне розуміння ситуації

Крок 3:

Узгодити ефективні заходи

Крок 4:

Реалізувати заходи

Крок 5:

Провести зустріч для оцінки результатів

Рівень 2

Потреба в додатковій допомозі та міждисциплінарній співпраці

Крок 1:

Провести ВТІ-зустріч

Крок 2:

Спланувати заходи

Крок 3:

Реалізувати та координувати заходи

Крок 4:

Оціночна зустріч – обговорення

Крок 5:

Оціночна зустріч – ухвалення рішення

Рівень 3

Подальша міждисциплінарна співпраця

Крок 1:

Перша зустріч із відповідною службою

Крок 2:

Планування заходів

Крок 3:

Реалізація та координація заходів

Крок 4:

Оціночна зустріч – обговорення

Крок 5:

Оціночна зустріч – ухвалення рішення

ВТІ-алгоритм – це карта дій, яку ми використовуємо, коли є занепокоєння щодо дитини або підлітка.

Мета – забезпечити ранню підтримку та правильну співпрацю для найкращих умов розвитку та благополуччя дитини.

Безпечна дорожня громада/школа

Комуна Сауда має статус громади, безпечної щодо дорожнього руху, а наші школи сертифіковані як школи, безпечні щодо дорожнього руху.

- Це, зокрема, означає, що дитячі садки приділяють особливу увагу навчанню правил дорожнього руху під час прогулянок і поїздок із дітьми, а школи включають навчання дорожньої безпеки до освітнього процесу.
- Безпека дорожнього руху — це не лише правила. Це також звички, ставлення та дорослі, які подають дітям хороший приклад.
- Батьки відіграють важливу роль у навчанні дітей безпечної поведінки на дорозі, адже хороші звички формуються змалку завдяки тому, що діти щодня бачать, вивчають і переживають.

«Зона серця»

- Біля всіх початкових шкіл встановлені знаки, що позначаються як «Зона серця».
- «Зона серця» означає, що ми прагнемо максимально зменшити автомобільний рух у цій зоні.
- Дітей, яких привозять до школи автомобілем, слід висаджувати до знака «Зона серця».
- Це не заборонний знак, а наполегливе прохання допомогти зменшити автомобільний рух біля школи.

HJERTESONE
TRYGGERE VEI

Безпечна дорожня громада/школа - внесок батьків

батьки, ви сприяєте формуванню хороших звичок і відповідального ставлення до безпеки дорожнього руху, зокрема коли:

- Навчаєте дитину безпечної поведінки в дорожньому русі, гуляючи або їздячи разом із нею на велосипеді у вільний час.
- Ходите пішки або їздите велосипедом до дитячого садка.
- Якщо вам необхідно їхати автомобілем — будьте уважними до інших під час висадки та забирання дитини. Уникайте небезпечних ситуацій.
- Дозволяєте дитині ходити пішки або їздити велосипедом до школи й назад, якщо це можливо.
- Якщо вам необхідно підвозити дитину до школи, висаджуйте її там, звідки вона може безпечно пройти пішки, або користуйтеся рекомендованими та безпечними місцями для зупинки. Забирайте дитину в тому самому місці.

Формальна співпраця між батьками та школою

Співпраця між батьками та школою організована через представників батьків, Батьківський робочий комітет (FAU), Комітет співпраці (SU) та, за потреби, Муніципальний батьківський комітет (KFU).

- У дитячих садках діє лише Комітет співпраці (SU).
- У школах діють як батьківський комітет, так і Комітет співпраці. Це затверджено муніципальною радою та визначено в положенні комуни Сауда про шкільні правила та шкільну демократію.

Співпраця з батьками

Співпраця з батьками організована через різні комітети.

Це затверджено муніципальною радою та впливає з [положення про шкільні правила і шкільну демократію комуни Сауда](#).

Представники батьків / класу:

У кожному шкільному класі є два представники батьків:

1. Соціальний представник, який відповідає за ініціювання двох заходів для зміцнення класної спільноти поза навчальним часом протягом кожного навчального року.

Ø Заходи слід планувати та проводити разом з іншими батьками або доручати їх проведення іншим батькам. Додаткова відповідальність соціального представника полягає лише в тому, щоб проявити ініціативу та забезпечити проведення цих заходів.

Ø Соціальний представник також є контактною особою з питань, що стосуються навчального середовища всього класу.

2. Представник FAU, який представляє клас у FAU та передає питання й інформацію між класом і FAU.

Ø FAU самостійно планує та організовує свою роботу й разом зі школою працює над створенням безпечного та сприятливого шкільного середовища.

Заходи для класного середовища – разом створюємо хороші враження

Два заходи для класного середовища, окрім щорічного шкільного скринінгу

У кожному класі є традиція призначати відповідальних за реалізацію **двох заходів для класного середовища**, окрім щорічного шкільного скринінгу.

Заходи слід планувати та проводити разом протягом року – як класом, так і групами чи окремими учнями. Один із важливих аспектів – дати учням **ініціативу** у тому, як заходи будуть реалізовані.

Цінність таких заходів велика, оскільки учні краще впізнають одне одного та можуть спілкуватися у **неформальній обстановці**.

Важливо, щоб це були **прості й доступні для всіх заходи**, у яких легко взяти участь і які не потребують великих витрат.

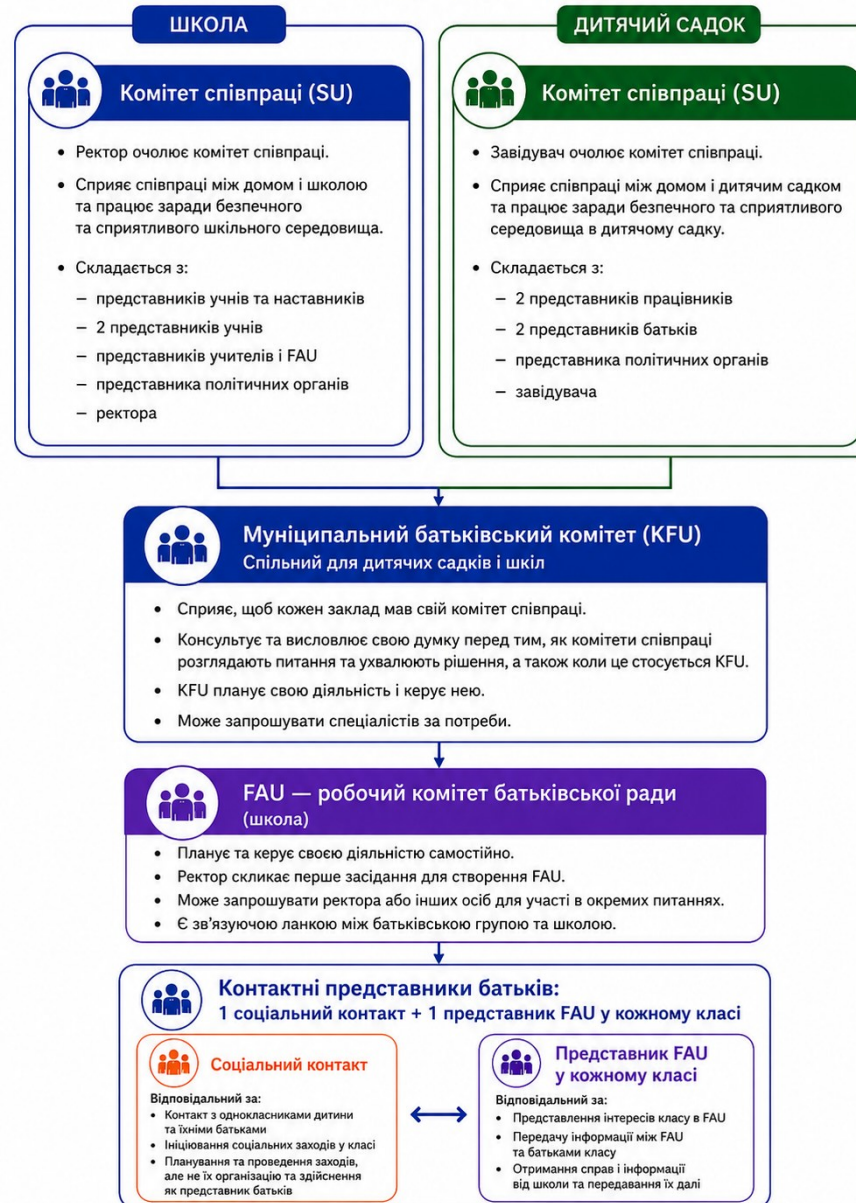
Протягом багатьох років у нас є традиція, що відповідальність за проведення **двох заходів для класного середовища щороку** покладається на **батьківський комітет (FAU)** в початковій школі **Аустарнхейм (Austarheim skole)** на понад **10 років поспіль**. Це стала бажаною традицією, яка практикується в усіх початкових школах комуни Сауда.

Разом створюємо інклюзивне класне середовище і гарні спогади як для малих, так і для великих!

Ролі у співпраці з батьками

Разом заради безпечного та сприятливого середовища
в дитячому садку та школі

Очікування щодо співпраці між батьками та школою

Що дитячий садок, школа та SFO очікують від батьків:

- Сприяють хорошій і довірливій співпраці
- Завчасно звертаються, якщо щось незрозуміло або виникають запитання
- Завчасно звертаються, якщо виникає занепокоєння щодо власної дитини або середовища в групі / класі
- Діляться інформацією про дитину, яка важлива для повсякденного життя та подальшої підтримки
- Повідомляють про відсутність

Що батьки можуть очікувати від дитячого садка, школи та SFO:

- Сприяти доброзичливій та довірливій співпраці.
- Надавати чітку та актуальну інформацію – питань, що стосуються повсякденного життя дітей
- Завчасно зв'язуються з батьками, якщо виникає занепокоєння щодо дитини
- Активно працювати над створенням хороших взаємин та інклюзивного середовища, у якому діти, і батьки відчують, що вони є частиною спільноти

Зв'яжіться з нами!

- Завжди краще звернутися зайвий раз, ніж один раз не звернутися!
- Visma is the communication channel used to contact staff in kindergarten and school.
- Конфіденційну інформацію ніколи не слід надсилати електронною поштою або SMS.
- Соціальні мережі та месенджери, такі як Messenger, WhatsApp, Snapchat тощо, не слід використовувати для спілкування з питань, що стосуються дитини або її повсякденного життя в дитячому садку чи школі.

***Жодна дитина не
розвивається сама.
Жоден дорослий не досягає
успіху сам.
Найкраще, що ми можемо дати
дітям, —
це бути поруч із ними та діяти
разом заради них.***

